

Overvågning af psykisk handicappede må ikke overdrives

29. november 2013

En far klagede over, at et kommunalt bo- og opholdssted ikke konsekvent ville bruge en GPS i forhold til hans psykisk handicappede søn. Faderen ønskede, at sønnen hurtigt kunne findes, hvis han forlod opholdsstedet, og henviste til, at hans søn ikke havde nogen fornemmelse for at færdes i trafikken.

Men ombudsmand Jørgen Steen Sørensen fastslår, at brugen af GPS skal begrænses mest muligt, og at personalet løbende skal vurdere, om GPS'en er nødvendig. Brugen af GPS og andre alarm- og pejlesystemer må aldrig erstatte den personlige omsorg og pleje.

"Jeg har bestemt forståelse for, at brugen af GPS også kan udgøre en tryghed for den enkelte person og dennes nærmeste. Men det må fastholdes, at den slags overvågning er udtryk for et tvangsindgreb og derfor skal begrænses mest muligt", siger Jørgen Steen Sørensen.

Tvangsindgreb må ikke gå længere end nødvendigt

I forhold til sønnen var der givet tilladelse til at bruge en GPS i dagtimerne i en 8-måneders periode. Dette er dog ikke ensbetydende med, at GPS'en også automatisk skal bruges i dagtimerne, fastslår Folketingets Ombudsmand.

Ombudsmanden anerkender fuldt ud, at brugen af personlige alarm- og pejlesystemer kan være et led i en omsorgsfuld og effektiv pleje af en person.

"Men reglerne medfører ikke, at der blot kan bruges GPS i en vis periode, uden at der samtidig foretages en løbende vurdering af, om anvendelsen også fortsat er nødvendig", slutter Jørgen Steen Sørensen.

Læs ombudsmandens udtalelse her.

Yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52
Kontorchef Karsten Loiborg, tlf. 33 13 25 12

NYHED

FAKTA

En kommune kan efter serviceloven træffe afgørelse om, at der – i forhold til personer med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne – kan anvendes personlige alarm- og pejlesystemer, når der er risiko for, at personen ved at forlade et bo- eller dagtilbud vil udsætte sig selv eller andre for at lide personskade. Det er en betingelse, at forholdene i det enkelte tilfælde gør anvendelsen af alarm- og pejlesystemer påkrævet for at afværge personskaden.

Bestemmelsen står i servicelovens kapitel 24, der handler om ”magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten”, og det er i lovgrundlaget fastsat, at formålet med bestemmelserne i kapitlet er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige.

Magtanvendelse og andre indgreb må derfor aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand, og anvendelsen af magt skal stå i et rimeligt forhold til det, som man vil opnå med magtanvendelsen, og være så skånsom og kortvarig som muligt.